

AVIZ
referitor la proiectul Legii voluntariatului

Analizând proiectul **Legii voluntariatului**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.153 din 05.10.1998,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect instituționalizarea "**voluntariatului**" și reglementarea relațiilor juridice stabilite între voluntari și instituțiile în care aceștia activează, urmărindu-se promovarea și facilitarea participării persoanelor fizice la acțiuni de voluntariat organizate de persoane juridice de drept public și de drept privat fără scop lucrativ, în spiritul solidarității civice.

Prin obiectul și conținutul său prezentul proiect de lege face parte din categoria legilor ordinare.

2. Cu privire la ansamblul proiectului, se poate aprecia că viziunea acestuia este prea largă, lipsind unele determinări în ce privește accesibilitatea "**voluntarilor**", nu doar la prestarea de activități de interes public, cât mai ales la modul de integrare în spațiul juridic românesc. Astfel, nu se face distincție între cetățenii

români și cetățeni străini sau apatrizi. Nu se articulează vreo dispoziție cu privire la regimul de intrare în România al acestei din urmă categorii de persoane, nearătându-se dacă le sunt aplicabile integral sau nu dispozițiile privitoare la regimul străinilor în România.

Reglementarea propusă nu face vreo referire la eventualii membrii de familie însoțitori și la facilitățile vamale ce se pot acorda pentru introducerea unor bunuri mobile necesare desfășurării unei activități complexe și bine susținute tehnic.

Cu privire la oferta de voluntariat, nu se proiectează și eventualele situații când, din diferite motive, aceasta ar putea fi refuzată.

Referitor la obligația de asigurare a voluntarului, proiectul nu reglementează corespunzător toate ipotezele, atunci când această activitate de voluntariat este desfășurată de cetățeni străini, și chiar atunci când e vorba de cetățeni români, supuși prevederilor Legii nr.145/1997.

Remarcăm și posibila incidență a art.4 lit.b din sus-amintita lege, cu privire la asigurarea, în mod obligatoriu, a cetățenilor străini și apatrizilor care au reședința în România, precum și a art.7 în ipoteza când cetățenii străini se află temporar în țară, fiind supuși asigurării facultative.

3. Încorporarea principiilor în art.3 nu se dovedește a fi izbutită, întrucât nu se creează o dezvoltare corespunzătoare a lor în textele ce urmează. Astfel, dacă desfășurarea voluntariatului în absența oricărei contraprestații materiale din partea beneficiarului este concludentă prin ea însăși, nu tot astfel este dezvoltată recrutarea voluntarilor în cadrul unui politici de șanse egale, fără nici un fel de discriminări, deoarece activitatea de recrutare reprezintă o inițiativă a celui care recrutează, iar noțiunea de voluntar, dimpotrivă, pune accentul pe oferta acestuia.

Pentru o mai bună cunoaștere a mediului în care a fost receptată o asemenea activitate, ar fi fost necesară și prezentarea unui material documentar constând atât în Declarația Universală privind Voluntariatul, cât și a unor acte normative europene în care această instituție și-a consacrat juridic existența.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Ca apreciere generală, reținem faptul că, sub aspectul exprimării, textul din primul capitol "Dispoziții generale", necesită o

reformulare specifică actului normativ, înlăturându-se frazele descriptive sau cele care conțin explicații în loc de norme.

Exemplificăm cu textul de la art.1 și frazele de debut de la art.2 și art.3.

De asemenea, la art.8 și 9 verbele nu sunt folosite la timpul prezent sau viitor, conform normelor de tehnică legislativă, ci sunt însoțite de cuvântul **trebuie**, inadecvat unei dispoziții normative.

2. Din punct de vedere al structurii actului normativ, semnalăm faptul că proiectul legii este lipsit de formula introductivă care conține denumirea autorității emitente și hotărârea de luare a deciziei referitoare la adoptarea actului.

Apare deci necesar ca după titlul legii să fie introdusă formula "Parlamentul României adoptă prezenta lege".

3. La art.2, pentru realizarea unei armonii lexicale, propunem ca noțiunile prezentate la lit.a), b) și c) să fie redată fără forma articulată, astfel: voluntariat, activitate, beneficiar al

La alin.1 lit.b) sugerăm de asemenea, eliminarea sintagmei din rândurile 2, 3 și 4 care începe prin cuvântul "respectiv" și se termină prin cuvintele "de lege", deoarece este redundantă, ideile exprimate regăsindu-se în partea incipientă a dispoziției.

La art.2 lit.d), pentru conciziunea redactării, propunem înlocuirea prepoziției "de" cu "între", urmând ca textul să fie redat astfel:

"d) *contractul de voluntariat* este o convenție cu titlu gratuit, încheiată între o persoană fizică ...".

4. La art.3, pentru a se da un caracter de normă juridică, propunem ca fraza de debut să fie reformulată astfel:

"Art.3 - Principiile fundamentale ale voluntariatului sunt:".

De asemenea, la lit.b) este preferabilă conjuncția "în" în locul celei de "la", textul final urmând a fi deci "în viața comunității".

La lit.c), pentru o exprimare mai nuanțată, propunem înlocuirea cuvintelor "în absența" prin "cu excluderea".

La lit.d), sugerăm modificarea sintagmei "în cadrul unor politici de" prin aceea de "pe baza egalității de șanse", care poate reda mai bine ideea ce se promovează.

5. La art.5, deși ideile exprimate sunt exacte este de dorit ca exprimarea lor juridică să fie mai simplă, mai directă și în acest sens, sugerăm o reformulare a celor două alineate, astfel:

"(1). Este interzis a se încheia contract de voluntariat cu scopul de a evita încheierea unui contract individual de muncă sau, după caz, a unui contract civil de prestări servicii ori a altui contract civil cu titlu oneros pentru efectuarea prestațiilor respective.

(2). Sunt lovite de nulitate absolută contractele de voluntariat încheiate cu aplicarea dispozițiilor prezentei legi de persoanele juridice prevăzute la art.1 în scopul evitării încheierii unui contract individual de muncă sau, după caz, a unui contract civil de prestări servicii ori a altui contract civil cu titlu oneros".

6. Articolele 6 și 7 pot fi reunite, ideile putând fi redată astfel:

"Art.6(1). Voluntariatul se desfășoară pe baza unui contract încheiat în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute, între voluntar și beneficiarul voluntariatului, în condiții de libertate contractuală a părților și cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.

(2). Contractul de voluntariat se încheie în două exemplare, din care unul se păstrează în mod obligatoriu în evidența persoanei juridice".

7. La art.8, întrucât parte în contract este un **voluntar**, toate acordurile gramaticale urmează să se facă raportat la o persoană, și nu la un subiect colectiv. De asemenea, pentru suplețea exprimării, propunem introducerea cuvântului "în" la începutul propoziției, și înlocuirea verbului "să prevadă" cu complementul "stipulate", rezultând:

"În contractul de voluntariat trebuie stipulate cel puțin ...".

De asemenea, pentru fluenta exprimării, opinăm ca debutul literelor a), b), c) să fie realizat prin înscrierea unor substantive astfel:

"Participarea, desfășurarea, asigurarea".

La lit.b), dispoziția este ambiguă, prin introducerea precizării "în măsura posibilităților. De asemenea, în finalul textului se impune eliminarea articolului "lor" și introducerea cuvintelor "a voluntarului" după cuvântul "profesional", pentru mai multă corectitudine în exprimare.

La lit.d) și e) în concordanță cu cele arătate anterior este preferabilă introducerea substantivelor "asigurarea, eliberarea" în debutul propozițiilor, după cum urmează:

"d) asigurarea voluntariatului de către ..."

"e) eliberarea de către beneficiarul voluntariatului a unui certificat care să ateste calitatea de voluntar".

Textul lit.f) în concordanță cu ordinea și cadența exprimării preferate îl propunem a fi astfel:

"f) Rambursarea de către beneficiarul voluntariatului, în condițiile convenite în contract, potrivit legii, a cheltuielilor efectuate pentru realizarea activității".

La lit.g), propunem de asemenea, o remodelare a dispoziției, astfel:

"Durata timpului de lucru stabilită în condițiile legii, care să nu afecteze sănătatea și resursele psiho-fizice ale voluntarului".

8. La art.9 apare necesară de asemenea, raportarea la un singur subiect, voluntarul.

La lit.b), sugerăm înlocuirea cuvântului final "lor" prin cuvintele "de voluntariat".

La lit.d), verbul urmează a fi redat la singular "folosește" iar în final, pentru mai multă claritate, propunem adăugarea cuvintelor "de voluntariat".

9. La art.11, se impune o simplificare juridică a redactării, astfel:

"Executarea obligațiilor contractuale ce revin voluntarului nu se poate face prin reprezentare".

10. La art.12, pentru fluența redactării, propunem ca formularea finală să fie redată astfel:

"este supusă regulilor prevăzute de Codul civil".

11. La art.13, ideile exprimate pot fi rediate mai pregnant, cu precizarea unor consecințe juridice, astfel:

"Dacă pe parcursul executării contractului de voluntariat intervine, independent de voința părților o situație de natură să îngreuneze executarea obligațiilor ce revin voluntarului, contractul va fi renegociat iar dacă situația face imposibilă executarea în continuare a contractului, acesta este reziliat de plin drept".

12. La art.15 alin.1, dispoziția este deficitară, întrucât nu ține seama de egalitatea părților, făcându-se distincție în ce privește termenul de denunțare unilaterală.

De asemenea, la alin.2, este discutabilă ideea unei revocări "*ad nutum*", fără a se prezenta justificarea poziției adoptate, în raporturi contractuale, întrucât articolul imediat următor conferă dreptul de sesizare a justiției, or aceasta nu poate soluționa un asemenea caz decât luând în considerare situația de fapt și motivațiile corespunzătoare care sunt contestate.

Oricum, propunem o îmbunătățire redacțională a primelor două alineate, urmând ca propoziția finală actuală să constituie alineatul 3:

"Art.15(1). Denunțarea unilaterală a contractului de voluntariat poate fi făcută de către voluntar ori de către beneficiarul voluntariatului, cu un preaviz de minimum 15 zile.

(2). Părțile nu sunt obligate să prezinte motivele denunțării contractului".

13. La art.16, fiind vorba de un raport juridic sui-generis, trebuie stabilite termenele pentru declanșarea procedurii judecătorești, textul urmând a se completa deci cu termenul general de prescripție.

14. La art.18, pentru claritatea textului, propunem înlocuirea sintagmei "întră în vigoare în termen de ..." cu expresia "după".

PREȘEDINTE
Valer Donesanu
Valer DONESANU

București
Nr. 830/16.10.1998